

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA
POVJERENSTVO NAGRADE DANA HRVATSKE KNJIGE

NAGRADU »J U D I T A«
za najbolju knjigu ili studiju o hrvatskoj književnoj baštini
u 2012. godini
dobio je

JOSIP LISAC

za knjigu
DVIJE STRANE MEDALJE
(*dijalektološki i jezičnopovijesni spisi o hrvatskom jeziku*)

Split, Književni krug Split, 2012.

O b r a z l o ž e n j e:

Dvije strane medalje (dijalektološki i jezičnopovijesni spisi o hrvatskom jeziku) Josipa Lisca vrijedan su doprinos hrvatskoj filološkoj znanosti. Riječ je o knjizi sastavljenoj od tridesetak znanstvenih i stručnih prinosa što ih je autor podastro posljednjih godina, uglavnom na znanstvenim i stručnim skupovima, a tematizira aktualna pitanja povijesti hrvatskog jezika i dijalektologije, jezične dijakronije i sinkronije u isprepletenosti međusobnih odnosa te ulogu pojedinih pisaca i filologa u oblikovanju njegove književne i prostorne slike. I dok napisi o životu hrvatskih dijalekata u srednjemu vijeku, njegovim leksičkim, sintaktičkim i drugim utjecajima te njihovu glagolskom sustavu i dijalekatnoj leksikologiji u 20. st. predstavljaju referentna mjesta hrvatskoga jezikoslovlja, u knjizi su i prilozi koji dosegnute spoznaje obogaćuju, bitno proširujući njihovu argumentaciju. Mislimo prije svega na spise u kojima prof. Lisac verificira dosadašnja proučavanja hrvatskih štokavskih dijalekata, govore Dalmatinske zagore i moliškohrvatske govore, dijalekatsku raznolikost istočne Hrvatske, ali i istražuje jezik Marina Držića i Kačića Miošića, Zoranića i *Knjige od uspomena* te »najstariju dubrovačku prozu« Milana Rešetara. Posebno je znakovita autorova zauzetost kojom promiče prinos Krune Krstića hrvatskom jezikoslovlju te ulogu i značenje Ljudevita Jonkea, ali i svoga zadarskog profesora i uglednog lingvista Dalibora Brozovića, kojemu su

u knjizi posvećena čak tri priloga. Znanstvenoj su javnosti podjednako poticajni i članci u kojima dubinom novih čitanja interpretira kajkavsku i čakavsku komponentu hrvatske književnosti, djelo *Ognji i rože* Ivana Gorana Kovačića i *Moj grad* Vinka Nikolića, povezujući, u simboličkom smislu, dakako, i dva prostora koja su ga duhovno odredila: *rodni* delnički, goranski, i *radni* dalmatinski zavičaj. U recentnom znanstvenom osvjetljenju starije su jezikoslovne spoznaje u njima odjeknule novim životom i novim interpretacijskim izazovima.

Priziv spomenutih temata nipošto ne znači da su ostali spisi ove vrijedne jezikoslovne hrestomatije manje zanimljivi ili manje značajni; štoviše, i napis o Pupačiću, kojemu su za pjevanje trebala sva tri dijalekta, i onaj o »istarskom predznaku« (književnog) djela Glorije Rabac - Čondrić ne samo da proširuju spoznaje o slojevitosti hrvatske jezične (dijalekatske) situacije nego rječito svjedoče o težini i značenju doprinosa autora (svekolikoj) hrvatskoj filologiji. U tom smislu ova je knjiga i dobrodošla prigoda da se iznova posvijesti koliko je taj doprinos izuzetan i poticajan.

Sustavnim i višegodišnjim predanim proučavanjem svekolike problematike hrvatskoga jezika prof. Lisac je dokazao svoje, u našoj filologiji prepoznate znanstvene kompetencije. Novim čitanjima pokazao je kako se o toj problematici može pisati i zanimljivo i znanstveno uvjerljivo, razložno u tumačenju i u argumentaciji. Pritom informativni karakter pojedinih napisa, ovisan o povodima i namjeni, nije umanjio njihovu znanstvenu utemeljenost i relevantnost, što je razlog da knjigu mogu čitati i ljudi izvan jezikoslovlja.

Knjiga *Dvije strane medalje (dijalektološki i jezičnopovijesni spisi o hrvatskom jeziku)* svojega autora, prof. dr. sc. Josipa Lisca legitimira kao jednog od naših najistaknutijih i najpozvanijih filologa. Ustrajnost i predanost u proučavanju složenih tema hrvatskog jezika te ostvareni rezultati uvrštavaju ga, nema sumnje, u krug zaslužnika hrvatske filološke znanosti. Svjesno toga, ali i svekolikog autorova znanstvenog doprinosa, o čijoj relevantnosti govori i ova knjiga, Povjerenstvo je jednoglasno odlučilo da mu se za nju dodijeli nagrada *Judita* za najbolju knjigu ili studiju o hrvatskoj književnoj baštini u 2012. godini.

Prof. dr. sc. Ivan Bošković

Zagreb - Split, 22. travnja 2013.

Nagrada *Davidias* za 2013. nije dodijeljena. (*Op. ur.*)

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA
POVJERENSTVO NAGRADE DANA HRVATSKE KNJIGE

NAGRADU »S L A V I Ć«
za najbolji autorski knjigom objavljeni prvijenac
u 2012. godini
dobila je

TAMARA BAKRAN

za knjigu pjesama
MJESEČEVO CVIJEĆE

*Zagreb - Hrvatska Kostajnica, Meandarmedia
& Društvo prijatelja knjige Milivoj Cvetnić, 2012.*

O b r a z l o ž e n j e:

Očima djevojčice, čežnjom djevojke, hrabrošću žene – tako bi glasila autorčina inačica Šimićeva generičkog pjesnika. Oči što rastu pored stvari odvođe nas na putovanje iznad pregrijanih krovova gradova u kojima žive sunčani ljudi, iznad livada, šuma i rijeka u kojima se ogledaju krici od tirkiznog plamena. Praelementi prirode, duša svijeta, uljasta paučina snova i malena lica starica. Masline i visoko žito, rode i paunovi s opatijskog balkona. Sve što je prolazno i sve ono što se treba dogoditi pohranjeno je u vatru kontinentalne gušterice, putnice koja poput Alise ispada iz povijesti jednoga svijeta i ulazi u drugi, bolji, dalji i dublji, svijet bez kraja na svakoj strani. To je Tamara Bakran, pjesnikinja, s unutarnjim očima koje gledaju i vide iza i izvan stvari, bića i pojava ne bi li prepoznale jedno u stotini, ne bi li otkrile tajnu svijeta i tako još više posvjedočile svoj nemir i svoj neiskazani nespokoj. Tematski razlivena u meandrima prirode, od bilježenja tamarisa punih soli do smrti kupina u vrtu, zaustavljena - tek da bi se ispovjedila - u procesu potrage za ljubavlju i isijavanju čežnje, u dohvaćanju ljudske ljepote u običnim potezima svakodnevice, u frulici princa smetlara, u odrazu željene osobe na staklu vagonskog prozora... pred nama je autorica koja znade kako se boriti sa svijetom oko sebe, koja voli svoje snove, ptice i bajke, ali koja ne isijava pronađenu tugu ili sreću pompozno, trijumfalno. Govori oprezno, poput kakve mitske mudrice, ne razmeće se sjajem figura i prtljagom retorike. Njezin je ornatus doziran, slog ujednačen, metafora duboka: esencija iskrenosti bez velikih očekivanja. Ritam izmjene stihovane i ritmičkoprozne forme zatvara putovanje pjesničke priče, ovaj put u 68 nastavaka. Slobodno stihovane retke odmjenjuju kompaktni blokovi proznih krhotina, tako da se cijela zbirka nadaje fakturom jedinstvene pjesmo-

priče, s fokusom glavnog protagonista i mnoštvom usputnih i upečatljivih likova prolaznosti. Tamara Bakran izvorni je pjesnički glas naraštaja koji dolazi i koji će, vjerujemo, obilježiti hrvatski pjesnički hod u budućnosti.

Dr. sc. Ivica Matičević

Zagreb - Split, 22. travnja 2013.